

- [Om LitteraturNu](#)
- [Redaktion & Skribenter](#)
- [Kontakt](#)

Søg Search

- [Anmeldelser »](#)
- [Artikler »](#)
- [Podcasts »](#)
- [Facebook](#)
- [Twitter](#)
- [RSS Feed](#)

Creme de la creme for minimalismefans – Helle Helle DE

Af

[Maria Krogh Jensen](#)

– 31. august 2018 Arkiveret i: [Anmeldelser](#), [Højdepunkter](#), [Roman](#), [Skønlitteratur](#)

Helle Helles nye bog DE er en roman, hvor alt det, der ikke siges, taler højest. Ja, det råber faktisk.

Citat

I juni kan hendes mor ikke komme igennem sin syltetøjsmad. Hun plejer at spise både den og en med honning og en halv ostemad på toast. Den anden halvdel pakker hun så ind og tager med i forretningen. Nu sidder hun og trommer med neglene i bordpladen ved siden af tallerkenen, det er jordbærsyltetøj, hun puster en lok væk fra ansigtet. Hun er virkelig ikke sulten. Men mange har jo ingen appetit så tidligt på dagen.

Helle Helle er kendt for at skære helt ind til benet. En kunst, som hun for hver eneste roman i forfatterskabet forfiner en ekstra smule. I det nyeste skud på stammen, som jeg her sidder med i hånden, er pronomenet 'de' da også en ganske beskedent titel, der ikke afslører meget mere, end at romanen nok handler om, hvem 'de' er.

Det gør den også.

'De' er den 16-årige hovedperson og hendes mor. Ingen af dem har navne, ergo skal man også læse ordet 'hun' mange gange i romanen, nogle gange uden at være helt sikker på, hvilken 'hun', der er tale om.

Romanens drivkraft er morens sygdom. En sygdom, der truer konstellationen 'de', for hvordan kan man være 'de', hvis man kun er én. Heri ligger romanens smerte. Vi følger mor og datter i deres hverdag, hvor datteren går i gymnasiet med alle de udfordringer, der følger med det. Fyre, fester, øl og æblevin. En historie i historien, der nok havde været sjovere, hvis man havde været ung i 1980'erne og selv havde oplevet kinaskoene, rulamsvestene, etagehåret, smækbukserne og ørkenstøvlerne.

Den vigtige historie er forholdet mellem mor og datter. Et forhold fuldt af hverdagens trivialiteter, men også fuldt af kærlighed, ømhed og sorg. Moren er terminalt syg, men hverken mor eller datter taler med hinanden om sygdommen. De gør deres bedste for enten slet ikke at tale eller tale om noget andet. Datteren ringer selv til hospitalet og udgiver sig samtidig for at være en anden for at få at vide, hvordan det står til med hendes mor: 'Hun læser også op fra journalen. Patienten udviser stærk forundring over sygdommens alvor.' Moren vil altså ikke indse sin sygdoms alvor, hverken overfor lægerne eller overfor datteren, der aldrig får ren besked af moren. Lige efter datteren har ringet til hospitalet og fået at vide, at hendes mor skal dø, sker der følgende: 'Hendes mor kommer hjem, de laver kaffe, tænder også lyset. De kigger ud af vinduet, taler blandt andet om guirlander.' Sygdommen ligger som en uhyggelig fremtid, som 'de' gør alt, der står i deres magt for at glemme. De taler om guirlander, de griner, de ser på butikker, de maler stuen i samme farve som en lysestage, de taler enormt meget om mad. Men sygdommen taler de næsten aldrig om.

Netop fordi de viger udenom at tale om sygdommen, ja, sågar at nævne den ved navn, bliver den endnu mere sørgelig. Alt er overflade. Alt er facade. En facade, der, ligesom den lejlighed de bor i, er slidt og fyldt af huller og sprækker: 'En lugt af våd uld står fra væggene, tapetet slipper, det er mønstret i grønt og blå.' Man fornemmer, at det er fattigt, at det er svært at opretholde positiviteten midt i disse omgivelser, der ikke kun bidrager til en stemning af forladthed i lejligheden, men også i det nærmiljø som 'de' bor i. Et nærmiljø præget af Udkantsdanmarks lidt triste æstetik:

Fakta

- Forfatter: Helle Helle
- Titel: DE
- Sider: 158
- Pris: 189,-
- Forlag: Rosinante
- ISBN: 978876385762

[Køb hos Plusbog.dk](#)

Tidligere udgivelser

- [RØDBY-PUTTGARDEN \(2005\)](#)
- [NED TIL HUNDENE \(2008\)](#)
- [DETTE BURDE SKRIVES I NUTID \(2011\)](#)
- [HVIS DET ER \(2014\)](#)

Billeder

– For enden af Stationsvej viser der sig at ligge en station. Perronen er hullet og tilgroet, skinnerne dækket af visseent græs.

Som her da datteren forbavset opdager, at der rent faktisk ligger en gammel station for enden af 'Stationsvej'. En kendsgerning der kun bidrager til den voksende følelse af tomhed og forladthed, som man sidder med. Stationen bliver dermed et billede på fremtidens 'de'. Det 'de', der er på vej til at blive forladt af moren.

Det dybt minimalistiske og skrabede sprog kan overføres direkte til den mangel på ord, der udveksles mor og datter imellem. Også derfor er stunderne på hospitalet de vigtigste for læseren. Her er der en sprække ind til det hav af følelser, som romanen – i sin sproglige ubarmhertighed – ikke sætter ord på.

– Godt, siger hun og begynder at græde, tårerne drypper ned på deres hænder.
– Blev du bange? spørger hendes mor.
– Nej, siger hun og ryster på hovedet, en tåre slynges lidt hen ad dynen.

Hele romanen er skrevet i nutid – bortset fra få replikker, der er skrevet i datid. Det sproglige greb hjælper med at intensivere læserens fornemmelse af, at der er en fremtid, som 'de' ikke har lyst til at tale om. En fremtid, der skaber angst, og gør det lettere at blive i nutiden. Koste, hvad det vil. 'Bob bor på en rigtig gård. Det regner de ikke med. Tove er godt nok derude sidste sommer, men det er til efterfest.' Som man kan læse her, betyder forfatterens konsekvente insistensen på nutid, at der opstår nogle underlige sætningskonstruktioner engang imellem. Men det gør ikke noget. Faktisk er det bare med til at gøre bogen mere interessant, fordi sproget her spiller en rolle i forhold til læserens forståelse af hovedpersonernes sindsstemning. Deres angst for, hvad der skal komme, og deres krampagtige forsøg på ikke at tænke på det eller tale om det.

DE har fået rigtig mange stjerner, og det var heller ikke uden en vis ærefrygt, at jeg åbnede den smukke lille bog og trådte ind i Helle Helles minimalistiske og ordknappe univers. Efter jeg havde været derinde et stykke tid, må jeg dog indrømme, at jeg savnede lidt at komme ud igen. Der er så meget usagt, så meget undertekst, at det godt kan blive stramt i en grad, så man føler sig kvalt.

Der er ingen tvivl om, at en erklæret hellehellenist og svoren minimalismefan vil skatte dette værk højere, end jeg kan.

Men alligevel: DE ville ikke slippe mig. Heller ikke efter endt læsning. Romanen har ligget og ruget inde i mig. De mange spørgsmål, som bogen stiller, men ikke selv giver svar på, bliver hængende. Den dybe sorg, som 'de' føler, og den sårbare kærlighed, som bogen formår at vise, vil ikke give slip på mig. Derfor skal bogen have mine anbefalinger.

- [Facebook](#)
- [Twitter](#)
- [RSS Feed](#)

Copyright 2015 · LitteraturNu · All Rights Reserved

Synes godt om 10 personer synes godt om dette. Opret en profil for at se, hvad dine venner synes godt om.

Nyeste anmeldelser i kategorierne [Roman](#),

- [Et retningsløst helvede – Knud Romer KORT OVER PARADIS](#) · 22-08-2018
- ['Motiverne, han malede over, måtte han sige farvel til' – Kenneth Jensen DET GØR SOM EN FABEL](#) · 16-08-2018
- [Det er ikke neoliberalismens skyld, men ... Mikkell Krause Frantzen EN FREMTID UDEN FREMTID](#) · 02-08-2018
- [Dobbeltanmeldelse: Dødens stilleben – Gabrielle Wittkop NEKROFILEN og EKSEMPLARISKE BORTGANGE](#) · 31-07-2018
- [Ikke alle knuder er til for at blive bundet op – Gunnhild Øyehaug KNUDER](#) · 06-07-2018

Læs også

- [Lorten, der aldrig blev opdaget – Thomas Korsgaard HVIS DER SKULLE KOMME ET MENNESKE FORBI](#) · 22-03-2017
- [Tretten femogtredive og fyrrer – Gitte Broeng FRØKEN KLOKKEN](#) · 07-08-2015
- [Ibrændenældeboffens verden – Bent Vinn Nielsen DEN SVÆVENDE TANKBESTYRER](#) · 12-01-2015
- [Det sværeste er at vælge – Interview med Helle Helle](#) · 16-10-2014
- [Dramaet om Roars blodvabel – Helle Helle HVIS DET ER](#) · 10-10-2014

Tags: [Helle Helle](#), [minimalisme](#), [samtidsroman](#), [udkantsdanmark](#)

Om Maria Krogh Jensen

Ingen kommentarer

Vær den første til at kommentere på denne artikel!

Skriv et svar

Din e-mailadresse vil ikke blive publiceret. Krævede felter er markeret *

Navn *

E-mail *

Websted

Ja, I må gerne sende mig nyhedsbrevet